

רשומות

ספר החוקים

9 בינואר 1959

268

כ"ט בטבת תשי"ט

עמוד

חוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ט—1958 18

חוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה),

תשי"ט – 1958 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958¹, בנוסח הניתן בתוספת, מוארך בזה עד יום י"ד בניסן תשכ"א (31 במרס 1961).

הארכת תוקף

2. תחילתו של חוק זה ביום כ' בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958).

תחילה

התוספת

(סעיף 1)

בתוקף הסמכות שהוענקה לי לפי סעיף 9 (א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח – 1948², אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"השר" – חבר הממשלה שנתמנה על ידיה לביצוע תקנות אלה;
"הספקה" – עסקה בטובין שיש בה תמורה, בין לשוק המקומי ובין לשוקי חוץ, לרבות חלוקת טובין, בין בהפקת רווחים ובין ללא הפקת רווחים;
"ייצור" – לרבות שינוי טובין מבחינת הצורה, הטיב, האיכות או מכל בחינה אחרת, מזיגתם או אריזתם, וכן ייצורה או גידולה של תוצרת חקלאית;
"מהזיק טובין" – מי שברשותו או בפיקוחו נמצאים טובין, המשמשים או נועדים לשמש לו להספקה או לייצור, וכן מי שנמצאו ברשותו או בפיקוחו אחרי יום ז' בטבת תשט"ו (1 בינואר 1955) טובין ששימשו או שנועדו לשמש לו למטרות אלה;
"היטל" – ההיטל לויסות השיווק והכוונתו המוטל לפי תקנה 2;
"פקיד מכס", "גובה מכס" ו"רשות-המכס" – כמשמעותם בפקודת המכס³.

2. רשאי השר לקבוע, בצו, שמחזיק טובין שיפורטו בצו ישלם עליהם, למען המטרות שפורטו בו, היטל בסכום מסויים או באחוז מסויים ממחיר הטובין או לפי חישוב אחר, הכל כפי שייקבע בצו.

קביעת היטל

3. על צו לפי תקנה 2 יחולו הוראות סעיף 2 לחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949⁴, כאילו ההיטל היה מס כמשמעותו בסעיף האמור.

תקפו של צו

4. לא ישתמש השר בסמכות לפי תקנה 2 אלא אם היה לו יסוד סביר להניח כי הדבר דרוש לאחת ממטרות אלה:

היסוד לשימוש בסמכות

- (1) הסדרת הביקוש או התצרוכת של טובין, לרבות מניעת עודפים או הוזלתם של טובין;
- (2) הגנה על תוצרת הארץ מפני התחרות של מוצרי יבוא;
- (3) קיום מחיר אחיד או יציב לטובין;
- (4) ספיגתו או מניעתו של ריווח עודף, בין אם נקבע לטובין מחיר מכסימלי או קבוע לפי כל דין ובין אם לאו; אם הריווח אינו נובע מעמלו או מיעילותו של מחזיק הטובין.

* נתקבל בכנסת ביום כ' בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958).

1 ס"ח 253, תשי"ח, עמ' 142.

2 ע"ר תשי"ח, תוס' א' מס' 2, עמ' 1.

3 חוקי א"י, כרך א', פרק מ"ב, עמ' 493.

4 ס"ח 19, תש"ט, עמ' 154.

”יעילות” – פעולה שגרמה להורדת הוצאות הקשורות בקנייתם, ייצורם או הספקתם של טובין מתחת להוצאות שאלמלא פעולה כזו היה על מחזיק הטובין להוציאן, אם ההורדה הזאת היא פרי הכשרון, הידע או היוזמה האישיים של מחזיק הטובין במסגרת הדין וכללי ההגנות המסחרית.

5. היטל שנקבע בצו לפי תקנה 2 לא יחול על מי שאחרי יום ז' בטבת תשט"ו (1 בינואר 1955), נמצאו ברשותו או בפיקוחו טובין אלא אם נתמלאו שני אלה:
 - (1) הטובין הם מצרכים בני-פיקוח כמשמעותם בכל דין;
 - (2) השר הודיע למחזיק הטובין, בהודעה כללית או מיוחדת, לפני שסיפק את הטובין או המוצרים הכוללים את הטובין כי הטובין נתונים לבקורת תחשיבית וכי הוא עשוי להיות חייב עליהם בהיטל, במידה ששיג ריווח עודף.
6. ההיטל ייגבה על פי פקודת המסים (גביה)⁵, כאילו היה מס כמשמעותו באותה פקודה, אך סעיף 12 לאותה פקודה לא יחול על הגביה.
7. (א) השר רשאי לקבוע, בצו, מועדים לסילוק היטלים, את מקום סילוקם ואת דרכי הסילוק, וכן רשאי הוא לקבל מהחייב בהיטל התחייבות לסילוקו וערובה לקיום התחייבות זו. (ב) השר רשאי בתנאים הנראים לו לדחות סילוק ההיטל, כולו או מקצתו, למועד אחר.
8. לא סילק מחזיק טובין את ההיטל, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בצו או במועד האחר כאמור בתקנה 7 (ב), רשאי השר –
 - (1) לאסור, עד לסילוק ההיטל, את העברת הבעלות או ההחזקה בטובין שעליהם הוטל ההיטל, וכל עסקה אחרת בהם, או את טלטולם של הטובין הנמצאים ברשותו של החייב בהיטל או בפיקוחו;
 - (2) לחייב את החייב בהיטל בתשלום ריבית עד 11% לשנה מהיום שנקבע לסילוק ההיטל עד ליום פרעונו בפועל, ולענין הגביה דין הריבית כדין ההיטל.
9. שר המשפטים ימנה ועדה של שלושה להיות ועדת ערר לענין היטלים; יושב ראש הועדה יהיה שופט בית משפט מחוזי ולפחות אחד מיתר שני חבריה יהיה נציג הציבור; הודעה על מינוי ועדת ערר, הרכבה ומענה תפורסם ברשומות.
10. הוטל היטל שלא לפי סכום מסויים או אחוז מסויים אלא בדרך של חישוב אחר, רשאי מי שרואה עצמו נפגע על ידי קביעת סכום ההיטל שעליו לשלמו לערור לועדת הערר. הערר יוגש תוך שלושים יום מהיום שבו ההודעה על הקביעה הגיעה לידיעת העורר, אלא שיושב ראש הועדה רשאי להאריך המועד האמור אם הערר מבוסס על נתונים שלא היו בידי העורר תוך המועד הנ"ל או אם ישגה סיבה מוצדקת אחרת.
11. ועדת הערר אינה קשורה בנתונים שעליהם מבוססת הקביעה והיא רשאית לאשרה, לשנותה או לבטלה.
12. הגשת הערר לא תעכב את גביית ההיטל אלא אם הורה על כך יושב ראש הועדה, לאחר ששמע את נציג השר.
13. לועדת הערר יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניקן לועדת חקירה לפי סעיף 5 לפקודת ועדות חקירה⁶.

⁵ חוקי אי"י, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

⁶ חוקי אי"י, כרך א', פרק כ"א, עמ' 152.

14. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין לפני ועדת הערר, ובמידה שלא עשה כן תקבע ועדת הערר בעצמה את סדרי הדין לפנייה.
15. החייב בתשלום היטל וכן כל אדם אחר, חוץ מן החסין על פי כל דין מלמסור עדות לפני בית משפט, חייב, לפי דרישתו של השר או של מי שהוסמך על ידיו בכתב, למסור ידיעות, פנקסים, מסמכים ותעודות אחרות, שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח את ביצוען של תקנות אלה.
16. (א) מי שעשה אחת מאלה:
 - (1) מסר, לענין תקנות אלה, לשר או למי שהוסמך על ידיו, ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שהם כוזבים בפרט חשוב;
 - (2) העלים, השמיד, שינה או סירב למסור ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שנדרש למסרם לפי תקנות אלה;
 - (3) עבר על צו לפי תקנה 8(1);
 - (4) הפריע לאדם הפועל בשליחות השר לבצע את סמכויותיו לפי תקנות אלה או מנע זאת ממנו;
 - (5) עשה מעשה מרמה כדי להתחמק מסילוק ההיטל שנתחייב בו,דינו – מאסר שנתיים או קנס 5,000 לירות או פי שלושה משווי הטובין אשר בקשר אתם נעברה העבירה, הכל לפי הסכום הגדול יותר.
- (ב) נעברה עבירה על תקנות אלה במהלך עסקו של חייב בהיטל, על ידי פקיד, פועל, שליח, סוכן או בא כוחו של החייב בהיטל, אחראי לעבירה גם החייב בהיטל עצמו, אם לא הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה ושהעבירה נעברה שלא בידיעתו.
- (ג) נעברה עבירה על תקנות אלה על ידי חבר בני אדם, אחראי לעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי של אותו חבר, אם לא הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.
17. (א) נקבעו בצו המטיל את ההיטל תנאים להחזרת היטל או מקצתו, יוחזר כמותנה אם משלם ההיטל קיים את התנאים.
- (ב) נגבה היטל בטעות, או נגבה יותר מהסכום המגיע, יוחזר ההיטל או העודף שנגבה למי ששילמו.
- (ג) השר רשאי להורות על החזרת היטל למשלם, או על מתן הנחה ממנו או על ויתור עליו, הכל לפי הענין, אם גיזוקו הטובין החבים בהיטל, או נשלחה בהם יד, לפני כניסתם לישראל, או כשהם בפיקוחה של רשות המכס.
18. טובין שיובאו והם מיוצאים תוך שנה מיום היבוא, כמוכח לפי רשימותיה של רשות המכס, באריותם המקורית או באריות חדשה שנעשתה במעמדו של פקיד מכס, יושב סכום ההיטל ששולם עליהם, אלא שרשאי השר להורות על ניכוי סכום שלא יעלה על 10% מסכום ההיטל, ובלבד שהטובין לא היו בשימוש בישראל וזהותם נקבעה, להנחת דעתו של גובה המכס אשר במקום שממנו מיוצאים אותם טובין, על ידי השוואה עם הפרטים שנרשמו במקום היבוא.
19. (א) מוצרים שיוצרו או נארוזו בישראל והם מיוצאים לחוץ-לארץ, יושב ההיטל ששולם על הטובין ששימשו בייצורם או באריותם.

(ב) לא יינתן הישבון לפי תקנה זו, אלא על אותה כמות חמרים שהוכח לגביה, להנחת דעתו של גובה המכס, כי ההיטל החל עליה לפי תקנות אלה אמנם שולם.
(ג) הוראות תקנה זו אינן גורעות מהוראות תקנה 17 (א).

20. השר רשאי לאצול לאחר מסמכיותיו לפי תקנות אלה, למעט הסמכיות לפי התקנות
אצילת סמכיות 22"2.

21. מי שעוסק בשירות הובלה של טובין, לרבות כל שירות הניתן בטעינת טובין או בפריקתם, או בהחסנתם או בביטוחם, או מי שעסק בכך אחרי יום ז' בטבת תשט"ו (1 בינואר 1955) — דינו כדין מחזיק טובין ותקנות אלה יחולו לגביו, בשינויים המחוייבים לפי הענין ובשינויים נוספים אלה:

- (1) בכל מקום בו מדובר על מחיר קרי "שכר";
- (2) בתקנה 8, אחרי "או ההחזקה בטובין" יבוא "או את עשיית השירות";
- (3) בכל מקום בו מדובר על "מחזיק טובין" קרי "עושה שירות".

22. הוראות תקנה 5 לא יחולו לגבי טובין שיצאו מרשותו או מפיקוחו של מחזיק טובין לפני יום כ' בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958), ובלבד שהשר הביא לידיעתו, בהודעה כללית או מיוחדת, תוך חודש ימים מהתאריך האמור כי הטובין נתונים לבקורת תחשיבית וכי הוא עשוי להיות חייב עליהם בהיטל במידה שהשיג ריווח עודף.

23. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958".

השם

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

